

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/1/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7818202407
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Frederika Zozuláková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7818202407.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Frederiky Zozulákovvej a členov senátu JUDr. Agnesy Hricovej a JUDr. Imricha Volkaia vo veci starostlivosti súdu o maloletú U. Q., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Rožňave, dieťaťa rodičov Q. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX, XXX XX B., t.č. G. XXX, XXX XX, P., a E. Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX, XXX XX B., t.č. R. XXX, XXX XX B., právne zastúpeného JUDr. Máriou Ďurajovou, advokátkou, Námestie 1. mája 11, 048 01 Rožňava, v konaní o nezhode rodičov o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Rožňava, č.k. 7P/ 193/2018-42 zo dňa 03.10.2018 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal udelenia súhlasu za matku na prestup maloletej U. z Materskej školy v Dobšinej do Základnej školy s materskou školou vo Vlachove do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil tým, že predmetom konania vo veci je rozhodovanie súdu pri nezhode rodičov v zmysle ust. § 35 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“) na návrh matky, ktorá žiada súd, aby nahradil súhlas otca so zápisom dcéry do Materskej školy v Dobšinej, ktorú už navštevuje. Podľa názoru súdu prvej inštancie v danom prípade návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný. Je preukázané, že Okresný súd Rožňava rozsudkom zo dňa 26.07.2018, sp. zn. 5P/48/2018-48, upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletej U. Q., schválil dohodu rodičov, na základe ktorej rodičia zabezpečujú starostlivosť o maloletú dcéru formou striedavej osobnej starostlivosti a tento rozsudok nadobudol právoplatnosť iba 02.08.2018. S touto formou starostlivosti je spokojné aj dieťa. V danom prípade teda nie sú podmienky na to, aby súd rozhodoval o neodkladnom opatrení v zmysle ust. § 367 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), ktoré upravuje neodkladné opatrenia vo veciach osobnej starostlivosti o maloleté dieťa. Keďže predmetom konania vo veci samej je rozhodovanie súdu pri nezhode rodičov, týkajúcej sa otázky, ktorú materskú školu bude ich dieťa navštevovať, rozhodnutie súdu v tejto veci teda nie je rozhodnutím obmedzujúcim ich rodičovské práva a povinnosti voči maloletému dieťaťu. Samotné rozhodnutie súdu v zmysle ust. § 35 zákona o rodine si vyžaduje ďalšie dokazovanie, pretože iba na jeho základe bude môcť súd objektívne, spravodlivo a v samotnom záujme dieťaťa rozhodnúť o návrhu matky. Táto otázka sa nedá riešiť neodkladným opatrením. Je preukázané aj to, že maloletá dcéra Materskú školu v Dobšinej už navštevuje, napriek tomu, že sa rodičia na tom nedohodli, a zatiaľ je v materskej škole spokojná, našla si tam už aj kamarátov. Teda ani samotný záujem maloletej si nevyžaduje, aby do rozhodnutia súdu vo veci samej bola opätovne vyňatá z kolektívu materskej školy v Dobšinej a vrátená do kolektívu Materskej školy vo Vlachove. Z týchto dôvodov súd návrh otca považoval za nedôvodný, pretože nie je v samotnom záujme maloletej a v celom rozsahu ho zamietol.

3. V zákonom stanovenej lehote podal otec E. Q. v súlade s ust. § 355 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) proti uzneseniu súdu prvej inštancie odvolanie z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d), e), f), g) a h) CSP a namietal, že uznesenie súdu je nepreskúmateľné, predčasné, nespravodlivé a nezákonné a nepresvedčivé je i samotné odôvodnenie uznesenia. Súd nenariadil neodkladné opatrenie napriek tomu, že dostatočne odôvodnil a osvedčil základné zákonné podmienky na jeho nariadenie v zmysle ust. § 360 a nasl. zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), keďže nárok, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana, bol osvedčený a navyše si to vyžaduje aj záujem maloletého dieťaťa. Súd zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a rozhodol tak bez dôkazu, čiže rozhodnutia Materskej školy v Dobšinej o prijatí maloletej do školského zariadenia. Maloletá začala navštevovať inú materskú školu len na základe svojvoľného konania matky, ktorá nedisponuje ani právoplatným rozhodnutím súdu, ktoré by nahrádzalo súhlas otca a ani rozhodnutím materskej školy o prijatí. Toto jej konanie je v príkrom rozpore so záujmom maloletej a s právom otca participovať na jej výchove. Vzhľadom na nezákonný prestup maloletej z Materskej školy vo Vlachove, ktorú navštevovala od svojich 2 a pol roka, súd v podstate zamietnutím návrhu otca odobrill svojvoľný postup matky i napriek tomu, že maloletá mala a má zabezpečenú predškolskú dochádzku v Materskej škole vo Vlachove, kde má dostatočné zázemie, pocit istoty a bezpečia, kamarátky a prestup do inej materskej školy má na ňu nepriaznivý dopad. Presťahovanie sa jedného z rodičov na iné miesto nie je dôvodom na zmenu materskej školy pre maloleté dieťa, v situácii keď je dieťa v striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Vzhľadom na odôvodnenie uznesenia sa konanie vo veci samej už javí ako právne bezvýznamné. Ak súd zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia z dôvodu zachovania súčasného stavu, je menej pravdepodobné, že v budúcnosti, s odstupom času, zmení tento stav meritórnym rozhodnutím. Ide o vážne ohrozenie práva otca, ak matka napriek absencii súdneho rozhodnutia koná svojvoľne a toto jej konanie má požívať právnu ochranu. Ak v prípade nezhody rodičov v podstatných veciach súvisiacich s výkonom ich rodičovských práv a povinností je kompetentný súd, potom vzhľadom na skutkový stav bolo treba do meritórneho rozhodnutia súdu upraviť pomery tak, aby bol zabezpečený pôvodný právny stav a status rodičov zachovaný. V posudzovanom prípade je skutkový stav taký, že aj bez rozhodnutia súdu je v platnosti právny stav založený len a len na svojvoľnom konaní matky a otec musí trpieť protiprávny stav, ktorý potiera jeho rovnocenné práva v rozpore s ustanoveniami Zákona o rodine. Otec má za to, že tento stav si vyžaduje okamžitý zásah súdu do meritórneho rozhodnutia vo veci samej, pretože bolo a stále je v záujme maloletej zachovať pôvodnú materskú školu. Neboli a nie sú dôvody meniť predškolské zariadenie, pretože obaja rodičia sú schopní zabezpečovať dochádzku maloletej do Materskej školy vo Vlachove tak, ako doteraz a neexistuje racionálny dôvod meniť ju, navyše ak ide o posledný rok prípravy na prvý ročník základnej školy. Matka bez rozhodnutia vystavila maloletú znova procesu adaptácie na nové prostredie a neobstojí ani námietka, že maloletá už bola v Materskej škole v Dobšinej krátkodobo. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, ak sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu, aspoň osvedčené, čo nepochybne aj boli. Otec preto navrhuje, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že jeho návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovie a prizná nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že s odvolaním otca nesúhlasí, keďže maloletá už navštevuje Materskú školu v Dobšinej, kde má kamarátky a ona preukázala, že nevie dochádzať do Materskej školy vo Vlachove.

5. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

6. Otec k vyjadreniu matky uviedol, že matka svojím podaním len potvrdila, že aj bez rozhodnutia súdu v merite veci, aj bez rozhodnutia školy, aj bez súhlasu otca si presadila svoje ciele záujmy na úkor maloletej dcéry a na úkor rovnocenných práv rodičov, preto by jej konanie nemalo požívať súdnu ani právnu ochranu. Zmyslom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bolo ponechať dieťa v pôvodnej materskej škole, prinajmenšom do právoplatného skončenia konania v merite veci. Jednostranná zmena materskej školy nezákonným konaním matky je vážnym zásahom do rodičovských práv otca. Zhojením tohto právneho stavu sa stráca zmysel vedenia meritórneho konania. Na prehlásenie dcéry do inej školy nebol právny dôvod. Skutočnosť, že matka opustila spoločnú domácnosť vo B. a presťahovala sa do P., pričom riešila len a len svoje osobné záujmy, pri schválení rodičovskej dohody nemá vplyv. Vzhľadom na krátku vzdialenosť P. od B. (7 km) nebol dôvod meniť predškolské zariadenie dieťaťa. Takýto stav sa realizoval aj po odchode matky zo spoločnej domácnosti a dieťa bez problémov navštevovalo Materskú školu vo Vlachove. Je naivné tvrdenie matky, že dieťa

tam má kamarátov. Samozrejme, že maloletá je prispôsobivá, predsa sama uviedla, že chce zostať v Materskej škole vo Vlachove a matka len bagatelizuje celú situáciu a už sa nevyjadřila k zásadným skutočnostiam, ktoré svojím konaním privedla a nedodržala Zákon o rodine. Záverom uviedol, že v celom rozsahu trvá na podanom odvolaní.

7. K vyjadreniu otca podala vyjadrenie matka, v ktorom uviedla, že s návrhom otca nesúhlasí. To, že maloletú prihlásila do Materskej školy v Dobšinej urobila preto, lebo býva a pracuje v P. a zamestnanie vedúcej predajne jej neumožňuje nosiť dcéru do Vlachova. Otec maloletej je nezamestnaný a stará sa o jej starých rodičov, nemá stanovený presný čas a môže maloletú odvádzať do materskej školy a popoludní po ňu prichádzať. Myslí si, že Materská škola v Dobšinej je lepšia ako Materská škola vo Vlachove, dcéra ju navštevuje už štyri mesiace a má kamarátky a kamarátov. Podľa jej slov sa jej tam páči, chodí na krúžky, ktoré rada navštevuje. Osobne si myslí, že je to len pomsta zo strany otca za to, že od neho odišla a nechce sa k nemu vrátiť.

8. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas, účastníkom konania (§ 362 CSP a § 7 CMP), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 2 CSP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal uznesenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu podľa § 65 a § 66 CMP a toto podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

9. Podľa ust. § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelenie súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

10. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

11. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa ust. § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

13. Podľa ust. § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa odseku 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie i konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k rovnakému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že v danom prípade neboli splnené zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia v súlade s návrhom otca. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia a na zdôraznenie jeho správnosti dodáva, že doposiaľ zistené skutočnosti nepreukazujú naliehavú potrebu okamžitého zásahu súdu vo forme neodkladného opatrenia do pomerov účastníkov, pretože nebola osvedčená naliehavosť potreby neodkladnej úpravy pomerov daná záujmom maloletého dieťaťa, ktorému by v dôsledku nehody medzi rodičmi hrozilo určité nebezpečenstvo psychickej nestability. Odvolací súd zdôrazňuje, že v konaniach týkajúcich sa starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa, ktorý však nie je možné zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o realizácii výchovy a starostlivosti o dieťa. Posúdenie najlepšieho záujmu dieťaťa je otázkou právnou, nie skutkovou, preto odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je založené na výsledkoch dokazovania, na závere o skutkovom stave a ani na právnom posúdení veci. Nepredstavuje samo o sebe výsledok procesu, v priebehu ktorého by súd zvažoval aké dôkazy vykoná, ako bude vykonané dôkazy hodnotiť a aké skutkové zistenia z nich vyvodí. Zmyslom a účelom neodkladného opatrenia je rýchla účinná predbežná úprava pomerov účastníkov bez toho, aby boli sporné otázky vyriešené konečným spôsobom, teda meritórnym rozhodnutím vo veci samej, preto nemôže byť relevantný odvolací dôvod

otca, že súd nedostatočne zistil skutočný stav a dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým tvrdeniam. Až rozhodnutie vo veci, ako výsledok dokazovania, zohľadní, ktoré skutkové okolnosti boli pre rozhodnutie dôležité. Námitka otca, že zamietnutím jeho návrhu súd prvej inštancie odobril postup matky neobstojí, pretože z uznesenia súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemožno automaticky prejedukovať rozhodnutie vo veci samej. Tvrdenie otca, že prestup do inej materskej školy má na maloletú nepriaznivý vplyv sa nepreukázalo, keďže zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že maloletá sa na nové prostredie rýchlo adaptovala. Odvolací súd vzal na zreteľ aj záujem maloletého dieťaťa z pohľadu možností rodičov sprevádzať dieťa do predškolského zariadenia a konštatuje, že postup matky nemožno bez ďalšieho označiť za svojvoľný, keďže bol determinovaný jej pracovnými povinnosťami a jej snahou predísť skorému rannému vstávaniu dieťaťa pred cestou do materskej školy. Skutočnosti uvádzané otcom v odvolaní sú nepochybne relevantné pre rozhodnutie vo veci samej, ale keďže v tejto právnej veci ide o neodkladnú úpravu pomerov účastníkov konania, nebolo úlohou odvolacieho súdu dôsledne sa zaoberať odvolacími námietkami otca, pretože tieto sa týkajú veci samej a majú význam pre konečné rozhodnutie. Odvolací súd poukazuje na to, že z obsahu spisu nevyplýva, že by nezhoda medzi rodičmi bola takého charakteru, že vážnym spôsobom ohrozuje život, zdravie alebo priaznivý sociálny vývin dieťaťa. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP a pretože sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozhodnutia súdu prvej inštancie, v odôvodnení sa obmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, resp. doplnil na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody podľa § 387 ods. 2 CSP.

15. Rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom v pomere hlasov 3: 0 (ust. § 393 ods. 3 druhej vety CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).